

Številka: 2021-006.kzo/id

Datum: 22. 01. 2021

Ministrstvo za zdravje RS

Vlada RS

Zadeva: Razširitev kroga upravičencev do dodatka za delo s pacienti oziroma uporabniki, obolelimi za COVID-19

Spoštovani,

Koordinacija zdravniških organizacij (v nadaljevanju: KZO) poziva Ministrstvo za zdravje in Vlado RS, da v t. i. PKP8 razširita krog upravičencev do dodatka za neposredno delo s pacienti oziroma uporabniki, obolelimi za COVID-19 tako, da bodo do dodatka upravičene tudi osebe, ki opravljajo delo v zobozdravstvenih ambulantah.

Dodatek za neposredno delo s pacienti oziroma uporabniki, obolelimi za COVID-19 (v nadaljevanju: COVID-19 dodatek) se skladno s 56. členom Zakona o začasnih ukrepih za omilitve in odpravo posledic COVID-19 (Uradni list RS, št. 152/20, s spremembami; v nadaljevanju: ZZUOOP) izplača zaposlenim v mreži javne zdravstvene službe in mreži javne službe na področju socialnega varstva, ki neposredno delajo v okolju s COVID-19 pacienti oziroma uporabniki, pri katerih obstaja sum na okužbo s COVID-19 oziroma je ta potrjena. Pri tem prvi odstavek 56. člena ZZUOOP našteva t. i. COVID-19 delovišča, za delo v katerih so zaposleni upravičeni do COVID-19 dodatka.

Nadalje je bil krog upravičencev do dodatka razširjen z Zakonom o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 203/20), ki v 33. členu razširja krog upravičencev tako, da so do dodatka upravičeni tudi:

1. zaposleni, ki v sivih in rdečih conah pri izvajalcih socialno varstvenih programov iz 18. s člena ZSV, ki izvajajo nastanitveni program iz 3. člena Pravilnika o sofinanciranju socialnovarstvenih programov (Uradni list RS, št. 70/16 in 34/19), neposredno dela v okolju s COVID-19 pacienti oziroma uporabniki, pri katerih obstaja sum na okužbo s COVID-19 oziroma je ta potrjena.

2. zaposleni v mreži javne zdravstvene službe, ki neposredno dela v okolju s COVID-19 pacienti oziroma uporabniki, pri katerih obstaja sum na okužbo s COVID-19 oziroma je ta potrjena, in sicer:

- na oddelkih bolnišnic, kjer se obravnavajo pacienti s sumom na okužbo oziroma potrjeno okužbo s COVID-19,

- pri izvajanju zdravstvene oskrbe na domu pacienta oziroma uporabnika, pri katerem je okužba s COVID-19 potrjena,
- v rdečih conah pri zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami iz 18. člena Zakona o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (Uradni list RS, št. 58/11, 40/12 – ZUJF in 90/12), če izvajajo neposredne storitve za uporabnike.

3. zaposleni na Uradu Republike Slovenije za oskrbo in integracijo migrantov, ki neposredno delajo v okolju s COVID-19 okuženimi prosilci za mednarodno zaščito in vlagatelji namere oziroma pri katerih obstaja sum na okužbo s COVID-19 oziroma je ta potrjena.

4. oseba, ki pri izvajalcu iz prvega odstavka 56. člena ZZUOOP opravlja delo prek zunanjega izvajalca.

Kljub širokemu krogu upravičencev KZO ugotavlja, da bi moral biti ta s PKP8 razširjen tudi na zobozdravnike, ki svoje delo opravljajo v zobozdravstvenih ambulantah, četudi ne gre za zobozdravstvene ambulanta za zdravljenje COVID-19 pacientov (slednji so namreč že upravičeni do COVID-19 dodatka na podlagi 4. točke prvega odstavka 56. člena ZZUOOP). Pri zobozdravstvenih posegih se ob uporabi invazivnih instrumentov (to so zlasti vrteči se inštrumenti, kot je zobozdravniški sveder) v ustni votlini namreč ustvarja aerosola mešanica vode, sline, krvi in tkivnih delcev, ki jih vrteči se inštrument dodatno razprši v okolico. Vsa dejstva o nevarnosti takšnih delovišč so opredeljena v dokumentu Ministrstva za zdravje št. 165-18/2020/122 – Strokovna priporočila za obravnavo pacientov v zobozdravstvenih ambulantah v času sproščanja ukrepov na področju zobozdravstva v razmerah COVID-19, z dne 6. 5. 2020, pri čemer izpostavljamo zlasti naslednji odstavek priporočil:

Zaradi edinstvenih značilnosti zobozdravstvenih postopkov, kjer lahko nastaja veliko kapljic in aerosolov, standardni zaščitni ukrepi pri kliničnem delu niso dovolj učinkoviti, da bi preprečili širjenje COVID-19, zlasti kadar so pacienti v inkubacijskem obdobju, se ne zavedajo, da so okuženi, ali se odločijo okužbo prikriti (Meng in sod., 2020).

Z intenzivnim spremljanjem dogajanja v zobozdravstvenih ordinacijah v drugem valu (zapisniki sestankov MZ) izhaja, da so bili zobozdravniki izpostavljeni številnim asimptomatskim pacientom, na kar so redno opozarjali. Zelo učinkovita pri preprečevanju širjenja okužbe se je izkazala osebna varovalna oprema,¹ ki je tudi predpisana v zgoraj navedenih strokovnih priporočilih. Kljub temu navedena osebna varovalna oprema ne zagotavlja absolutne varnosti, ampak je tveganje za okužbo z virusom COVID-19 z delom v zobozdravstvenih ordinacijah še vedno nezanemarljivo. Iz navedenih razlogov KZO smatra, da je osebam, ki delajo v zobozdravstvenih ordinacijah, zaradi tveganja okužbe s COVID-19 potrebno zagotoviti ustrezno denarno odmeno. Vladi RS in Ministrstvu za zdravje zato predlagamo, da v predlogu PKP8 dodate naslednji člen:

»xy. člen

(1) Ne glede na prvi odstavek 56. člena ZZUOOP je do dodatka v višini 30 odstotkov urne postavke osnovne plače zaposlenega upravičen zaposleni, ki opravlja delo v zobozdravstveni ambulanti.

¹ Pri čemer na tem mestu opozarjamo, da načrt povračila stroškov za predpisano osebno varovalno opremo še ni bil pripravljen. Z zelo natančnim finančnim ovrednotenjem smo partnerji Splošnega dogovora v aneks Splošnega dogovora za leto 2020 podali predlog za povračilo stroškov te opreme, ki pa je bil žal zavržen iz nam nepoznanih razlogov. Zaradi navedenega morajo izvajalci zdravstvene dejavnosti v mreži javne zdravstvene službe sami kriti stroške osebne varovalne opreme, ki je potrebna za opravljanje dela v zobozdravstveni ordinaciji, čeprav je očitno, da bi morali biti stroški pokriti iz sredstev ZZS.

(2) Do dodatka iz prejšnjega odstavka je upravičena tudi oseba, ki opravlja delo v zobozdravstveni ambulanti kot samozaposlena oseba, pri čemer se za osnovo za obračun dodatka uporabi osnovo, od katere se tekoče obračunava prispevke in ki je določena z davčnim obračunom preteklega leta.

(3) Do dodatka iz prvega odstavka tega člena je upravičena tudi oseba, ki opravlja delo v zobozdravstveni ambulanti preko podjemne pogodbe, pri čemer se za osnovo za obračun dodatka uporabi osnovna plača za primerljivo delovno mesto v javnem sektorju, ki bi pripadala tej osebi glede na delo, ki ga opravlja na podlagi podjemne pogodbe.

(4) Dodatek iz prvega odstavka tega člena se lahko izplača le za ure dela, ko oseba opravlja delo s pacienti v zobozdravstveni ambulanti znotraj ali zunaj mreže javne zdravstvene službe.

(5) Sredstva za financiranje dodatka iz prvega odstavka tega člena se zagotovijo v proračunu Republike Slovenije. Zahtevki za izplačilo sredstev, ki vključujejo podatek o številu upravičencev do dodatka in številu opravljenih ur, se vložijo pri ministrstvu, pristojnem za zdravje. Zahtevke za osebe iz prvega in tretjega odstavka tega člena vloži njihov delodajalec oz. naročnik. Zahtevke za osebe iz drugega odstavka vložijo te osebe same. Način izstavitve zahtevkov in roke izplačil določi minister, pristojen za zdravje.

(6) Ukrep iz tega člena velja od 1. junija 2020 do 31. decembra 2021. Vlada lahko ukrep iz tega člena podaljša s sklepom največ za obdobje šestih mesecev.«

Skladno z obrazložitvijo tega dopisa pozivamo Vlado RS in Ministrstvo za zdravje, da opredelita delo v zobozdravstveni dejavnosti kot visoko rizično ter posledično v predlog PKP8 uvrstita predlagani člen. Hkrati pozivamo Vlado RS in Ministrstvo za zdravje, da definirata načrt povračila stroškov (to so zlasti stroški za nakup osebne varovalne opreme), ki jih je epidemija COVID-19 povzročila izvajalcem zobozdravstvene dejavnosti.

S spoštovanjem,

za Koordinacijo zdravniških organizacij:

Vodja KZO v letu 2021

Igor Dovnik, dr. med.

Predsednik Strokovnega združenja zasebnih
zdravnikov in zobozdravnikov Slovenije

Vročiti elektronsko!